

Minu nimi on Jonny Webb ja ma olen robot. Eelmisel suvel lakkas mu süda kolmeks ja pooleks minutiks lõomast.

Kui nad selle jälle käima said, oli lihas kahjustunud ega töötanud korralikult. Nüüd siis on mu külge pandud too aparaat, mis mind elus hoiab. Seda nimetatakse Berliini südameks¹ ja selles võib päriselt näha, kuidas mu verd mööda torusid kahte pisikesse ümmargusse asjandusse ja sealt tagasi minu kehasse pumbatakse – jõhker, aga põnev. Mõnikord, kui ma ei saa magada, kujutlen, et olen Raudmees ja Berliini süda on minu kaarreaktor. Ma tean, hale, on ju? Ma olen peaaegu viieteistaastane, vanim patsient siin haiglas, kellel selline asi on – kõik teised on väikesed lapsed või lausa beebid. Kui mul on hea päev, siis kujutlen

¹ Nimi viitab Saksa firmale Berlin Heart, mis toodab viimases staadiumis südamehaigetele mõeldud abiaparatuuri. Kõnealuse aparaadi puhul on tegemist kehavälise südamega. (Siin ja edaspidi tõlkija märkused.)

neid karmide X-meestena. Ent halval päeval meenutavad nad mulle seda, et olen suremas.

Kanda surmaotsust – see ei kõlba kuhugi. Kui oleksid targutaja, siis ütleksid nüüd võib-olla, et kõik surevad, aga usu mind, minuga juhtub see varem kui enamiku teistega. Olen üle poole oma elust haiglas veetnud ja lusika nurka viskamisele iga päevaga aina lähemal.

Tegelikult vajan ma uut südant. Ent sellega pole päris nii, et lähed ja valid mõnest kaubatänava poest välja või tellid netist. Ei, sa pead ootama, et sureks keegi, kelle süda sulle sobiks. Seejärel pead lootma, et ta on elundi-donorite registris. Kui ei ole, siis sõltub tema perekonnast, kas nad on valmis annetama elundeid, mis veel töötada suudaksid. Kuna sugugi mitte kõik pole sellega nõus, on ootenimekiri tohutult pikk. Ja sellepärast ma arvangi, et varsti olen surnud, kuigi oma pere kuuldes ma sellest ei räägi. Sügaval sisimas teame kõik, et see on enam-vähem kindel – mul on väga haruldane veregrupp, mis vähendab sobiliku südame leidmise võimalust veelgi. Kuid me teeme näo, et asjalood pole üldse nii.

Minu parim sõber siin haiglas on Emily – tuntud ka kui minu ainuke sõber, sest kaua need terved sõbrad ikka su juures käia jaksavad, enne kui neil tasapisi meelest libised. Em'il on äge müeloidne leukeemia ja ka tema suhtes ei olda sugugi kindlad, et ta sellest eluga välja tuleb. Haigla psühholoogid, kellega me igal nädalal peame kohutuma, soovitasid meil koostada nimekirja asjadest, mida

me terveks saades teha tahame – omamoodi surmaeelse soovinimekirja vastandi –, sest nad arvavad, et see aitab meil positiivsena püsida. Me Em'iga tegime enda nimekirja koos. Seal on tobedaid asju, näiteks „kohtuda Sam Clafliniga“ (see on tema soov, mitte minu oma – tal on *kõik kohad* tema postreid täis) ja „kohtuda Londoni Comic Conil komöödialegend Chris Claremontiga“, sest kui juba unistada, siis suurelt. Kuid seal on ka normaalsemat värki, asju, mida enamik teismelisi võtab iseenesestmõistetavana, nagu kinos käimine või kontserdil moššimine. Selle kinoasja tahaksin küll ühel päeval koos Em'iga ette võtta, koos kõige selle juurde kuuluvaga: laduda süli snäkke täis, vihastuda lobisevate inimeste peale, nautida suurel ekraanil toimuvat. Muidugi mitte nagu deidil, Em pole mulle kunagi selles mõttes meeldinud. Ta on lihtsalt keegi, kellega ma rääkida saan, kui tuju on vilets, keegi, kes teab, mis tunne on elada surmaotsusega – mitte ükski teine peale teise samasuguse haiglalapse ei mõista sind nii hästi. Lahe oleks Em'iga ka häid hetki jagada.

Nii et siin ma siis olen, löön aega surnuks ja ootan, et õige inimene õigel viisil sureks. Vahel soovin, et kirurgid lõikaksid mu päris südame välja ja jätaksid mu igaveseks kunstsüdame külge. Siis ei tabaks ma end soovimas, et mõne võõra inimesega õnnetus juhtuks. Siis oleksin *päriselt* südametü, mitte nii nagu praegu, kui seda ainult tunnen.

Tegelikult ei ole ma mingi Raudmees. Olen lihtsalt poiss, kel puudub tulevik.

„**T**eeme kaljudeni võidu!“
Mulle väljakutse esitanud Leo seisab kivi-
klibusel rannal stardivalmis, keha pööratud lubjakivi-
kaljude jalamil kössitavate kivirünkade poole. Kortsu-
tan kulmu ja otsustan temast mitte välja teha. Leo võib
ju mu kaksikvend olla, kuid me oleme täiesti erinevad,
nii seest kui ka väljast. Tema on elav ja tormakas just
nagu labradorikutsikas, ainult ühed suured pruunid sil-
mad, kuldne karv ja tohutu õhin – nagu viieaastane,
mis sellest, et tegelikult on ta juba viisteist. Ja loomuli-
kult on ta populaarne, kõik armastavad teda, eriti nood
napakad plikad koolis. Kuuldes, et oleme kaksikud, on
inimesed tavaliselt jahmunud, nagu ei suudaks nad
uskuda, et me sugulasedki oleme. Just nagu oleks tema
emaüsas kõik hea kraami endale virutanud ja mina saa-
nud selle, mis üle jäi.

Ta välgutab minu suunas pilkavat naeratust. „Mis viga, väikeõde? Kardad, et saad jälle pähe?“

Väikeõde. Ta kasutab seda sõna tihti, just nagu teeks sündimine kolm minutit enne mind temast Gandalfi või miski. Ema kergitab päikesesprille, lükkab vasekarva juuksed näolt ja vaatab ühelt teisele. Ta naeratab, kuid tema silmis on ärevus, otsekui tajuks ta mu sees pulbitsevat raevu. Vahel ma mõtlen, kas ta suudab ehk mu mõtteid lugeda. Tema enda pärast loodan, et mitte. Neil päevil on mu pea üks sünge koht.

Emaga otsaesine tõmbub kipra ja ma tunnen end halvasti. See puhkus on tema katse asju parandada – meenutus meie lapsepõlve päikeselistest randadest, kui me kaks veetsime päevi piraate mängides ja madalaid kiviseid lompe uurides, öid aga tihedalt külg külje kõrval haagissuvila kitsas koikus magades, lahutamatuina. Siis saime vanemaks ja hakkasid tekkima mõrad. Leost sai perekonna kuldlaps – vinge jalgpallur, täisvieline ja kõigi semu. Püüdsin ma kui kõvasti tahes, ei olnud ma kunagi sama hea. Olles kord tema varju jäänud, ei suutnud ma sealt enam välja rabeleda ja ajapikku ma enam ei proovinudki.

Mu pilk peatub keskpäeva kuumavines sädeleval merel ja mehel, kes vahutavate lainete veerel koera jalutab. Peaksin pingutama ja tegema näo, et minus ei mölla vastumeelsus.

Variante kaaludes hakkab mul kõhus keerama. Kas olla kena või norida tüli? Ema pinget on juba ilmne ja mõttest, et kõigi õnn sõltub sellest, mida ma järgmiseks teen, läheb

mul süda pahaks. Võitle või põgene, nagu selle kohta teaduslikult öeldakse, keha reaktsioon pingele – ja pole kahtlustki, et Leo ajab mind täiega närvi. Ega ma teda tegelikult vihka, aga nagu üks teatud sotsiaaltõrgustik märgib – asi on keeruline. Ma ei saa ka öelda, et ta mulle meeldiks.

„Sa ei pea eluaeg selline till olema, Leo,“ ütlen ma pead ära pöörates.

„Niamh!“ hüüatab ema, ta hääl kõlab pettunult. Silmanurgast näen, kuidas Leo naeratus muutub ebakindlaks. Ja just sel hetkel, kui ta õlad löödult längu vajuvad, vaat siis pistan ma jooksu, sööstes temast mööda, nii et kivikesi lendab. Ta toob kuuldavale üllatusröögatuse ja siis kuulen teda klibu krudinal mulle järgnemas.

Ta on lähedal. Kuulen kõrva juures tema hingeldamist, mille taustal aimub naerukurinat. Kõigest tema uhkustamisest hoolimata oleme me tegelikult päris tasavägine paar: tema on suur, aga mina olen kiire, ja mõnesekundilisest edumaast piisab, et ma ees püsiksin. Tuul lennutab mu juuksed selja taha ja kõditab nägu, lihased samal ajal laulavad pingutusest. Avastan jahmatusega, et naudin seda kõike. Ma ei harrasta sporti. Tegelikult ei harrasta ma *mitte midagi*, nii et mu keha reageerimisvõime lausa üllatab mind. Sunnin jalgu kiiremini liikuma ja keskendun sihtmärgile, hingates samal ajal sügavalt. Ma pean võitma. Pean.

Kaljud on juba lähedal, näen, et need on märjad ja pooleldi vetikatega kaetud. Miski riivab mu kulunud Smithsi

T-särki – Leo sõrmed. Täiesti loomulik, kõik peavad teda härra Täiuslikkuseks, aga kui tal on vaja oma tahtmist saada, siis ei jäta ta pettust kasutamata. Ent seekord ei lähe see tal läbi. Mind tabab järjekordne otsusekindluse sööst ja ma torman jõuliselt edasi. Pingutuseoigega sirutan käe ja laksan vastu vöökõrgust kivirünka.

„Minu võit!“

Leo lendab mulle mürinal selga, nii et kukun kivile, käed-jalad laiali ja viimanegi õhuraas kopsudest kadunud. Soolane merevesi loksab üle mu jalgade ja kõvad kivi-konarused suruvad rinnaku alla. Toon kuuldavale üllatunud valuümina.

Tema raskus kaob, ma saan end püsti tõugata ja jõllitan teda vihaselt.

„Sorri,“ ahmib ta õhku, astudes tagasi naeratusega, milles pole kahetsuse varjugi. „Ma ei saanud pidama.“

„Oleksid saanud küll,“ vastan, Converse’ilt merevett raputades. „Luuser.“

Ta kallutab pea tõde tunnistades küljele. „Okei, sinu võit. Aga vean kihla, et tippu sa küll enne mind ei jõua!“

Jumala eest, ta on tõesti nagu viieaastane. Ta peab silmas rüngakuhjatist, mis on suurem, kui ranna teisest otsast paistis, kõrgudes kaljujalamil üle meie peade. Rüngad on läbisegi üksteise otsas, tuliteravad servad libeda adru ja vetikatega kaetud. Löön kõhkleva.

„Muidugi, kui sa põnnama lööd...“

Leo jätab lause pinevusest kuuma õhku rippuma,

teades väga hästi, et tal ei ole vaja seda lõpetada. Minu pahameele ja ärrituse puntrasse on lootusetult kinni jäänud pisike võistlushimu säde, mida ma summutada ei suuda – vajadus midagi tõestada. Mõnikord käib see lahing ainult minu peas, näiteks püüan esimesena viimasele küpsisele küüned taha saada. Täna on lahing siis niisugune ja näen Leo näost, et ta peab end juba võitjaks.

„Teeme asja huvitavaks,“ ütlen ma, püüdes meeletlikult leida midagi, mis trumbid minu kätte annaks. „Kui mina võidan, siis saan sinu kitarri endale.“

Tegelikult ma seda ei tahagi, tahan lihtsalt, et oht ähvardaks midagi, mida ta armastab. Ta peab end muusikuks, arvab, et lööb ühel päeval läbi, ja mitte keegi ei tohi tema kullakallist Fenderit sõrmeotsaga puutada. Mulle tundub, et ta armastab seda rohkem kui oma tüdrukut, ausalt. Kuid ähvardusel on soovitud mõju – ta silmad tõmbuvad pilukile. „Keri kukele, Niamh! Just nagu sa teaks, mida sellega pihta hakata.“

Tuuleil puhub juuksed mulle näo ette ja keelega huuli niisutades tunnen liiva maitset. „Kes nüüd põnnab?“

Me vahime teineteist ja miski sähvatab me vahel – uhkus, mõistmine? Enne kui arugi saan, mis nimelt, on see juba läinud. Kuid ma tean, et Leo ei taandu.

„Olgu. Ja kui mina võidan, siis pead sina põlvili lasuma ja tunnistama, et ma olen vägev.“

Mõistmine, et mul pole mitte midagi, mida Leo endale tahaks, puistab soola niigi kipitavale haavale. Mu põsed

löövad alandusest hõõguma. „Seda ei juhtu iial, aga olgu.“

Leo tulistab minu suunas pilkava naeratuse. „Kaotuseks valmis?“

Mu jalad tõmbuvad taas pingule ja seekord tunnen ka kihelust. Noogutan.

„Kohtadele, valmis olla, läks!“

Ta sööstab paigalt, valged Van'id sahisevad libedal kivi-pinnal, kui ta otse mu eest mööda rünki üles paneb. Mu pilk rändab kõrvale ja silman lihtsamat, lauskjamat teed. Sörgin paar meetrit paremale ja hakkam ronima.

Algul arvan, et olen teinud vea. Leo on minust palju kõrgemal ja mul on tunne, et liigun ülesronimise asemel hoopis külje suunas. Siis ta peatub ja uurib rünki enda kohal. Jätkan oma rada, suu pingutusest viltu. Selja tagant kostab nõrk hüüe. Vaatan üle õla ning näen ema ja isa meie poole tulemas. Emal on käsi püsti ja ta lehvitab ning ma kujutan juba ette tema murelikku ilmet. Otsustan, et seda enam on põhjust kiirustada: kui nad lähemale jõuavad, kamandab ema meid niikuinii alla. Leo vaatab laia naeratusega minu poole ja ilmselt mõtleb sama. Hakkame mõlemad kiiremini ronima.

Oleme peaaegu kohakuti, kui märkan, et ta teeb taas pausi. Minu strateegia tasub end ära, tipurünk on silmaga näha ja tee minu ees näib kergesti läbitav. Leo seisab vaikselt, jalad ohtlikult kahele poole õela välimusega kivi-kõrgendikku toetatud. Ma näen, miks ta on peatunud.

Tema ja järgmise rünga vahel haigutab lõhe. Kui ta võita tahab, siis peab ta hüppama.

Tema pilk vilksatab alla, nagu plaaniks ta tagasi pöörduda. Mind läbib võidurõõm: kui ta seda teeb, pole tal lootustki võita.

„Sina olla on ikka jube nõme, Leo,“ hõikan talle, ronides mööda kaljut sellise ämblikuosavusega, et see jätaks häbisse isegi Peter Parkeri. „Mis sa arvad, kui palju su kitarrist eBays saaks?“

Ta kortsutab süngelt kulmu ja laseb silmad hädalise-malt üle rümkade. Naerdes manööverdab mööda viimasest takistusest oma teel ja ronin rüngakuhja tippu. Kuulen selja tagant uratust. Vaatan alla hetkel, kui Leo üle lõhe hüppab ja ülemisest rüngast haarab. Ent midagi on valesti. Näen tema näol hirmu. Tema sõrmed kobavad poolkuivas adrus ja jalad kratsivad mööda kivi, püüdes keha raskust toetada. Ta ripub seal, peaaegu õhus hõljudes. Midagi mõtlemata viskun kõhuli ja püüan temast kinni võtta. Mu sõrmed haaravad ta käelabast ja kergendus- hoos tunnen, et ta on mul käes. Kuid hetk hiljem libiseb ta mul peost ja ma krahman õhku. Ta hakkab kukkuma. Mu hirmunud pilk klammerdub tema omasse, kui ta peaaegu aeglubis alla langeb. Siis kõlab iiveldama ajav rudin, kui luu tabab kivi, ja ta silmad sulguvad.

Ta lamab liikumatult. Ma jälgin, kuidas hallil kivil, kus tema pea lebab, lööb õitsele punane värv. Kusagil hakkab keegi karjuma.